

Отечественный историко-философский дискурс начала XX в. засвидетельствовал, что в статусе гражданского общества формируется в соответствии с процессами укрепления его структур на принципах патриотизма, развития национального самосознания, расширения возможностей негосударственных объединений и утверждения личности в условиях ограничения влияния государственной власти и укрепления «общества граждан». При этом углубляется понимание содержания личной жизни как определяющего общественно консолидирующего фактора благодаря активизации «культурной личности» в ее жизнеосуществления и отношениях к «культурной личности» в ее жизнеосуществлениях и отношениях к «культурному государству», как основных понятий функционирования современного общества, считал Б. Кистяковский, что и отображают утверждение нового общества; уровень его развитости соотносимый с условиями и направлениями проявлений полноты жизнеосуществления человека, что практически реализует возможности правового государства как «высшей формы государственного бытия»; придерживаясь обязанностей, индивида владеет соответствующими правами личной жизни как гражданина. В развитом гражданском обществе институционализованная государственная власть не над индивидуальной личностью – вторая при этом, в конечном счете, благодаря независимым общественным объединениям, является свободным соучастником государственно политической системы. Украинские мыслители конца XIX – первых десятилетий XX в. опирались на положение, что гражданский гуманизм укрепляется в атмосфере национально идейно ориентированного общественного сознания, основанного на глубокой вере в человеческую личность и осознании необходимости формирования национального государства, призванного солидаризировать интересы людей и социальных групп. Поэтому современное гуманистически ориентированное общество призвано развиваться в атмосфере формирования условий и структур национального правового государства, определяемых и направляемых гражданскими качествами человека, чертами его гражданского сознания. Или, с другой стороны, общество гражданское конституируется и развивается как во все большей степени человекоутверждающее. Украинские мыслители, общественно-политические деятели отмеченного периода демократические принципы рассматривали как определяющие в системе государственного строя при условиях украинской независимости. Под гражданским, следовательно, понималось гуманистически ориентированное общество, основанное на национально-культурных принципах, общество консолидированной свободы развития всех его сфер и условий свободных проявлений человека, поскольку, согласно Б. Кистяковскому, «право только там, где есть свобода личности», общество широких возможностей реализации материальных и духовных человеческих потребностей и интересов, корда, способствуя полноте человеческих сам проявлений, оно демонстрирует черты саморганизации. Проведенный анализ свидетельствует, что на принципах переосмысленного историко-философского опыта идей гражданского гуманизма современный гуманистический синтез этнонациональных ценностей в ракурсе усвершенствования гражданского общества созвучен национально-культурному возрождению, когда в единстве отмеченных направлений иницируются идеи современного содержания гражданского образования и воспитания, формирования гражданских добродетелей и самоидентификации.

Ключевые слова: гуманизм, гражданин, гражданственность, демократия, патриотизм, свобода, личность, идейно-национальное единство.

* * *

УДК 167.2

Марусина О. С.,викладач, Київський національний університет
ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), marusina@ukr.net

НОНКОГНІТИВНІСТЬ КОНСТРУКТИВНОГО ПОСТМОДЕРНІЗМУ

«Нонкогнітивність конструктивного постмодернізму» обґрунтовується, що розвиток теорії інтерпретації (Ч. С. Пірса), яку У. Еко використав у вигляді ідеї необмеженого семіозису, постає як кінцевий етап інформації, яка сприймається мисленням суб'єкта і забезпечує формування конкретних уявлень. З іншого боку, це стає дівим фактором розвитку культури. Семіозис, як особлива процедура, що позначає процес інтерпретації знаку або процес породження значення, створює передумови інтерпретаційного розуміння сучасних особливостей дослідження мови. Підставою для цього виступає той факт, що значенням знаку здатний виступати інший знак, тобто знак не відсилає до речей об'єктивної дійсності. Відбувається нескінченна послідовність відсилання одного знаку до іншого.

Конструктивний, або «той, що ревізує», постмодернізм намагається подолати світогляд модерну, але він не відкидає саму можливість світогляду, а конструює погляд на світ через ревізію передумов та традиційних понять модерну. Спираючись на тезу, що справжня культура – це завжди контркультура, тобто критика та перетворення існуючої соціальної, наукової чи естетичної парадигми.

Використовуються модель лабіринту-скрипторію, що є сучасною картиною світу, співвідноситься з реальністю за допомогою проєкції і є відображенням властивих світу зв'язків. Знак, будучи відносним відображенням реальності, має опосередкований зв'язок зі своїм об'єктом. Поступово це призводить до виникнення складної структури відображення відображень, у якій значенням знаку є інші знаки, і будь-який зв'язок з реальними об'єктами

переривається. Таким чином, безпосередньою первинною реальністю стають виключно знаки. Визнання знаку в якості факту культурної конвенції, з одного боку, а також самостійності та первинності мови по відношенню до реальності і суб'єкту, з іншого, приводять У. Еко до формування оригінальної семіотичної концепції. Він упевнений в тому, що визначення семіотики як логіки всіх наук позбавляє її можливості здійснити головну функцію – критичну, і ставить в деяку залежність від ідеологічного дискурсу, оскільки правила вживання знаків мають культурний (тобто незалежний від індивіда) спосіб існування і застосування.

Використання зазначених ідей в філософських студіях Ф. Джеймісона виявило, що закликаючи до соціальної дії щодо зміни ситуації, людина потрапляє у культурне «картографування». Індивідуальний досвід вписується у відсутній горизонт, який виявляється неможливим уявити. Це означає, що ми не можемо уявити логіку функціонування відсутнього в свідомості цілого, куди ми включені.

Отже, обмежуючи взаємодію людини зі знаковими інтерпретаціями, конструктивний постмодернізм заперечує індивідуальну когнітивну дію по встановленню зв'язку між означенням носія властивості і означенням властивості.

Ключові слова: конструктивний постмодернізм, семіозис, теорія інтерпретації.

Конструктивний постмодернізм сформувався у зв'язку з семіотичними студіями постструктуралізму. Конструктивний, або «той, що ревізує» (У. Еко) постмодернізм намагається подолати світогляд модерну, але він не відкидає саму можливість світогляду, а конструює постмодерністський погляд на світ через ревізію передумов та традиційних понять модерну. Постмодерна переорієнтація відбувалася переважно на рівні цінностей та ідеалів, чому сприяли філософська переорієнтація, зміна світоглядних основ культури. Одночасно, з поширенням когнітивних студій та появою когнітивної лінгвістики, яка зосереджує свою увагу на семантичних явищах абстрагуючись від проблем пов'язаних з парадоксами референції, оскільки визначає значення мовних виразів когнітивними ситуаціями, що обмежують можливі смисли висловлювань, актуалізуються питання про зв'язок людини (носія когнітивної діяльності) з речами, а не мовлення і речей об'єктивної дійсності.

Ступінь розробленості проблеми. У межах постструктуралізму визнано цінністю вважається любов до мудрості і любов до слова, що виявилися на одній лінії організації культурної свідомості (У. Еко, Ж.–П. Сартр, А. Камю тощо).

У творчості У. Еко можна знайти лінії, які зближують його з відомими представниками французької культури. З одного боку це зв'язок літературної творчості і філософських позицій (Ж.–П. Сартр), а з іншого – еволюція філософських поглядів (М. Фуко). У. Еко не тільки зазнав впливу структуралістичних ідей, а й конструктивно ревізував їх потенціал. При цьому пошук структурних підстав реальності в структуралізмі, на думку У. Еко, не має дійсної глибини, оскільки будь-яка поверхнева структура, яка описує конкретне явище, зажадає іншої, більш універсальної структури, яка охоплює сукупність явищ.

Установка на опис реальності за допомогою структурних моделей постійно віддаляється від самої реальності за допомогою збільшення абстракційного коду, але «якщо це насправді структура реального, то за логікою речей вона повинна бути присутньою та бути помітною в будь-якій своїй поверхневій маніфестації» [1, с. 17]. Це означає, що виникає потреба не у віддзеркаленні того, що вважається дійсністю, а надання смислу тим елементам досвіду і теоретичних уявлень, які дають підставу для процедур інтерпретації.

Системою до проблеми інтерпретацій підійшов відомий письменник і філософ, засновник конструктивного постмодернізму У. Еко. У своїх дослідженнях він приходив

до висновку, що постмодернізм має на меті руйнування звичних для попередньої культури поділів і дихотомій – реалізму та ірреалізму, формалізму та змістовності, «чистого», елітарного та масового мистецтва тощо.

У. Еко розглядав культурне поле у холистському ключі, як область символічного виробництва, де обидві культури («високої літератури» та масової культури) не просто співіснують, а є взаємозамінними та взаємодоповнюючими. Що ж стосується терміну культура, Еко схиляється до думки про те, що справжня культура – це завжди контркультура, тобто «активна критика та перетворення існуючої соціальної, наукової чи естетичної парадигми» [2, с. 124].

У. Еко розвинув теорію інтерпретації Ч. С. Пірса і експлікував її положення в ідею необмеженого семіозису, який, з одного боку, постає як кінцевий етап інформації, яка сприймається мисленням суб'єкта, який забезпечує формування конкретних уявлень; а з іншого – стає фактором розвитку культури. Саме семіозис, як особлива процедура, яка позначає процес інтерпретації знаку або процес породження значення, створює передумови інтерпретаційного розуміння сучасної культури та особливостей дослідження мови. Підставою цього виступає той факт, що значенням знаку здатний виступати інший знак, тобто знак більше не відсилає до реального предмету. Формується нескінченна послідовність відсилання одного знаку до іншого. У певному сенсі конструктивний постмодернізм розвиває властиві пізньому структуралізму ідеї, у формі, запропонованої Ж. Бодрійяром: «Всі знаки обмінюються один на одного, але не обмінюються більше ні на що реальне» [3, с. 52].

Концептуальна цілісність поглядів У. Еко досягається за рахунок використання потенціалу процедур інтерпретації. Феномен інтерпретації і ті текстувальні стратегії, які виявляються залученими в семіотичну гру, створюють те проблемне поле, на якому розгортаються дослідження, які присвячені аналізу концептуальних інновацій. Для Еко реальна процедура інтерпретації і текстової співпраці все ж визначається досить суворими правилами: інша річ, що самі ці правила конституують можливість перманентних зсувів, двозначності, вислизання смислу.

Культура постмодерну формувалася за допомогою сумніву в усіх позитивістських істинах. Для неї характерно руйнування позитивістських уявлень про природу людського знання, розмивання меж між різними галузями знання. Вустами своїх найбільш відомих представників, постмодернізм проголошує принцип множинності інтерпретацій, визнаючи, що нескінченність світу має своїм природним наслідком нескінченну кількість тлумачень.

Множинність інтерпретацій обумовлює і «двоадресність» творів мистецтва постмодернізму. Вони звернені і до інтелектуальної еліти, знайомої з кодами культурно-історичних епох, запровадженими у конкретних творах, та до масового читача, якому виявиться доступним лише один культурний код, що лежить на поверхні, але і він тим не менш дає ґрунт для інтерпретації, однією з нескінченної кількості.

У. Еко висуває модель лабіринту–скрипторію, що є сучасною картиною світу, яка співвідноситься з реальністю за допомогою проєкції і є відображенням властивих світу зв'язків.

Таким чином, знак, будучи відносним відображенням реальності, має опосередкований зв'язок зі своїм об'єктом. Поступово це призводить до виникнення складної

структури відображення відображень, у якій значенням знаку є інші знаки, і будь-який зв'язок з реальними об'єктами переривається.

Безпосередньою первинною реальністю стають виключно знаки. Визнання знаку в якості факту культурної конвенції, з одного боку, а також самостійності та первинності мови по відношенню до реальності і суб'єкту, з іншого, приводять У. Еко до формування оригінальної семіотичної концепції.

На думку У. Еко, «семіотика проявила себе як нова форма культурної антропології, соціології, критики ідей і естетики» [2, с. 133]. Він упевнений в тому, що визначення семіотики як логіки всіх наук позбавляє її можливості здійснити головну функцію – критичну, і ставить в деяку залежність від ідеологічного дискурсу. Семіотика була для нього способом зміни світу за допомогою «підривної роботи» всередині мови. Розширювальні трактування семіотики орієнтують на те, що вона займається всім, що може вважатися знаком. Туту треба рахувати, що для нього соціальний аспект знаків важливіше їх відношення до реальних об'єктів: розвиток суспільства залежить не від матеріальних об'єктів, а від культурних одиниць, які універсум комунікації пустих в обіг замість речей.

Завдання загальної семіотики, яка, за визначенням Еко, тотожна філософії мови в цілому, полягає в розвитку загального концептуального каркасу, в рамках якого можуть бути вивчені знакові системи соціального, культурного, інтелектуального життя не як ідентичні утворення, а як поля розташування знаків. Всі ці поля взаємно перетинаються. У руслі попередніх уявлень знак позначає, або називає предмет, з одного боку, а з іншого – визначає певний сенс, який відповідним чином характеризує значення. На думку Ж. Дельоза, символ не репрезентує об'єкт, а вказує швидше на його відсутність: у знаку є лише слід об'єкта. Мова, таким чином, утворює поверхню по відношенню до об'єктів. Виникає своєрідна сфера позначеного.

У. Еко підкреслює, що позначене виступає в якості мітки, яка вказує на предмет або його функцію певним способом, який, в свою чергу, виникає в суспільстві при зверненні його до предмету в більшості випадків. У концепції Еко онтологічне значення мови поступається місцем семіотичній самостійності знаків. При такому підході виникає думка про інтерпретування значимості поняття інтерсуб'єктивності в сучасній парадигмі інтерпретації, яка не залишає місця індивідуальності автора і позбавляє текст автономності і вже тим більше претензії на оригінальність.

Мова зберігає, накопичує та розмножує одного разу вироблені коди, розстилаючи «килим», де відносини референції наявні не між мовою і референтом, а між самими кодами.

Для Еко основні лінгвістичні коди складають «складну мережу субкодів». Запропонована так звана «модель Q» є моделлю мовної творчості, в якій нова інформація може бути виведена з неповних даних, код змінюється в залежності від компетентності носія мови. Еко використав потенціал умовної лабораторної моделі «відкритого твору». Серед найбільш важливих аспектів цієї моделі він фіксує такі: 1) естетичний текст як комунікативний акт; 2) естетичний текст як лабораторна модель знакової функції; 3) твір мистецтва як епістемологічна метафора.

Ідея «відкритості» твору мистецтва використовується Еко для пояснення радикальної відмінності класичного мистецтва від сучасного. На думку Еко, причина

неприйняття інтелектуалами масової культури криється в елітістських претензіях, в світлі яких культура розуміється суто як аристократичний феномен – відокремлене і ревно культивування життя духу, що протиставляється вульгарності натовпу.

У певному сенсі, стверджує Еко, всі твори мистецтва, які збереглися з античності до наших носіїв, повинні вважатися індексами. І навіть більше того, кожен предмет в процесі його створення перетворюється в копію, підтримку самого себе. Довести, що щось є оригінальним, значить розглядати це щось як знак його власного походження.

Сам Еко зосереджує увагу у феномені «культурної індустрії» на магістралі: від процесу виробництва до кінцевої стадії – споживання. Еко пропонував не сприймати масовізацію культури як неминуче зло, але і не впадати в життєрадісну апологетику: мас-медіа – це невід’ємна частина життя суспільства, і завдання інтелектуалів полягає в тому, щоб аналізувати її і активно брати участь в перетворенні, а не пасивно спостерігати.

Твори епохи постмодерну, як правило, кодовані й орієнтовані. З одного боку, використовуючи тематичний матеріал і техніку популярної, масової культури, твори постмодернізму мають рекламу привабливості предмету масового споживання для всіх людей, в тому числі освічених не дуже художньо. З іншого боку, пародійним осмисленням більш ранніх творів, іронічної трактуванням їх сюжетів і прийомів він апелює до досвідченої публіки. Авторам творів вдається домогтися мальовничого ефекту, зберігаючи полотно чистим, здійснити постановку в театрі, сцена якого порожня, написати роман, в якому нічого не відбувається тощо.

Сполучним центром подібного фрагментованого дійства – оповідання, яке перетворює розрізнені матеріали на щось, що змушує сприймати себе як ціле, виступає образ автора, або авторська маска.

Для розуміння можливостей концепції важливим виявляється той факт, що теорія кодів займається форматом культурних світів. Теорія кодів – це семіотика сигніфікації, в той час як семіотика комунікації задана теорією знакового виробництва.

Сміх, брехня, трагедія та інші елементи являються фундаментальними для семіотичного розуміння коду, хоча вони і виключаються з поняття мови в семантичному підході.

Вивчення теорії інформації дозволило зробити висновок про те, що «будь-яке відхилення від банального лінгвістичного коду тягне за собою новий тип організації, який постає як неупорядкований по відношенню до вихідної організації, але в той же час – як упорядкований в зіставленні з параметрами нового дискурсу... Сучасне мистецтво створює нову лінгвістичну систему з її власними внутрішніми законами» [4, с. 60].

Виявлено різні способи створення ефекту навмисного оповідного хаосу, оповідання фрагментами, сприйняття світу як позбавленого сенсу, закономірності й упорядкованості.

Таким чином, постмодерністські дослідження мови і культури, які були зроблені У. Еко, виявили та різними засобами відобразили нову ситуацію, ключем розуміння якої стає інтеграційний підхід.

Складність розуміння сучасної культурної ситуації обумовлена наявністю безлічі дискурсів, які конкурують між собою, суперечать один одному та описують дійсність лише фрагментарно. Характерні для повороту риси дослідник пов’язує зі зрушеннями в філософії, які втілює постмодернізм. Аналіз творчості представників і теоретиків філософії постмодернізму відкриває нові

горизонти осягнення сучасної культурної ситуації, збагачує уявлення про трансформації духовного потенціалу людства в кінці ХХ – на початку ХХІ століття, допомагає визначити місце філософської рефлексії в складному сплетінні постмодерних реалій.

Здійснення спроби пошуку всеосяжної теоретичної структури як цілісної парадигми, що задає рамки філософування у межах конструктивного постмодернізму, належить американському філософу Ф. Джеймісону. Він синтезував у своїй теорії таку неймовірну кількість підходів, що сама цілісність і внутрішня несуперечливість його теоретичних побудов викликає подив. Те бачення культури постмодерну, яке пропонує Джеймісон, є тотальним, оскільки включає в себе і соціально-економічні, і культурно-естетичні аспекти постмодернізму як культурно-філософської парадигми.

У підході Джеймісона базова тенденція капіталізму позначається як товарне уречевлення (commodity reification). Реіфікація характеризує такий спосіб виробництва, в якому відбувається заміщення споживчої вартості вартістю товарної та перетворення в товарну вартість будь-яких проявів соціального життя.

Поняття реіфікації (уречевлення) припускає надання такого статусу соціальним відносинам і логічним об’єктам, який дозволяє поводитись з ними таким чином ніби вони є об’єктами що дані через сенсорний досвід.

На постмодерністській стадії товарна реіфікація захоплює останні «неколонізовані» території – мистецтво, як вогнище модерністського опору логіки капіталу, несвідоме і природу. В епоху масмедійного, споживчого «пізнього капіталізму» завершуються процеси модернізації, акультурації природи. Саме поняття реіфікації, яке широко використовується в постмодерністських текстах, є результатом психічної фрагментації свідомості людини в процесі систематичної квантифікації, тобто зведення якісних характеристик до кількісних, і раціоналізації її життєвого досвіду. Криза історичності на рівні суб’єкта виражається, за версією Ф. Джеймісона, в тому, що останній втрачає здатність організовувати своє минуле і майбутнє у вигляді зв’язного досвіду. Тому він робить припущення, що сама персональна тотожність суб’єкта є ефектом певного тимчасового упорядкування минулого і майбутнього щодо декого організуючого центру сьогодення. Йдеться про поворот до тематики механічного відтворення, до того, яким чином самореференціальність здебільшого постмодерністського мистецтва приймає форму гри з технологією сприйняття – кіно, аудіозаписами, відео, комп’ютером тощо, – яка є виродженим формотворчим явищем величезного транснаціонального простору, що потребує когнітивного картування.

Культура образу і «суспільство спектаклю» вимагає абсолютно іншого погляду на динаміку культури і навіть саму природу мислення та ідеології в порівнянні з тим, що ми мали в лінгвістично зосереджених товариствах.

Особливість підходу Ф. Джеймісона полягає не тільки в осмисленні певної світоглядної ситуації, а й в спробі відшукати і показати шляхи її подолання. Джеймісон спочатку закликає до соціальної дії щодо зміни ситуації, потім висуває практичну ідею культурного «картографування» світу пізнього капіталу. Принципові наслідки такий підхід дає в плані самоусвідомлення суб’єкта.

Постмодерністський суб’єкт зачинений в у переживанні чистих матеріальних означаючих або беззмістовної серії точкових дрейфуючих митей сьогодення. Для Джеймісона індивідуальний досвід вписано в відсутній горизонт, який

виявляється неможливим уявити. Це означає, що ми не можемо уявити логіку функціонування відсутнього в свідомості цілого, куди ми включені, але яке від нас невідворотно вислизало. Проте, ми весь час створюємо якісь помилкові образи цілого, ми їх проводимо, більш того, ми не можемо їх не робити, в тому сенсі, що ми повинні заповнювати розрив між нашим індивідуальним переживанням повсякденності і тієї загальної структурою, куди ми вписані, оскільки належимо системі – тепер уже глобальних відносин.

Для Джеймсона це і є естетика, тобто теоретична конструкція для осмислення і перетворення світу культури.

Висновок. Визнаючи загальну семіотику, яка, за визначенням Еко, тотожна філософії мови в цілому, її сферою досліджень починають визнавати знакові системи соціального, культурного, інтелектуального життя не як ідентичні утворення, а як поля розташування знаків. Всі ці поля взаємно перетинаються. У руслі попередніх уявлень знак позначає, або називає предмет, з одного боку, а з іншого – визначає певний сенс, який відповідним чином характеризує значення. Виникає своєрідна сфера позначеного.

Позначене виступає в якості маркера, який вказує на предмет або його функцію певним способом. Тим самим онтологічне значення мови поступається місцем семіотичній самостійності знаків. При такому підході виникає думка про інтерпретування значимості поняття інтерсуб'єктивності, яка не залишає місця індивідуальності автора і позбавляє текст автономності, оригінальності.

Слід зазначити, що саме поняття «культура» в конструктивному постмодернізмі розуміється гранично широко і включає в себе всі сфери життєдіяльності людини і вироблені нею «продукти», що мають не тільки матеріальне, а й духовне існування. Хоч саме відношення «матеріальне – духовне» вважається темою в епохи модерну. Воно поступається місцем набору симуляторів, коли речі стають пародією на самих себе, заміщаючи реальність вимислом фетишизації, коли все стало «продуктом», і все підлягає споживанню в масових масштабах.

Зазначене дозволяє його визнати некогнітивною філософською позицією [5, с. 36], заперечення якої здійснюється у межах когнітивної лінгвістики Остіна та Дж. Сьорля, які пропонують витлумачувати висловлювання як осмислені дії.

Список використаних джерел

1. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию. – СПб., 2004. – 548 с.
2. Eco U. Apocalypse Postponed. – BFI & Indiana University Press, 1994. – 260 p.
3. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. – М.: Добросвет, 2000. – 387 с.
4. Eco U. The Open Work. – Harvard University Press, 1989. – 280 p.
5. Чуйко В. Л., Марусина О. С. Критика герменевтического подхода как методологии гуманитарных наук // В. Л. Чуйко, О. С. Марусина / Політологічний вісник. 36. наук. праць. – К.: «ІНТАС», 2011. – Вип.54. – С.33–49.

References

1. Eco U. Otсутstvyushaya structura. Vvedenie vsemiologiiu. – SPb., 2004. – 548 s.
2. Eco U. Apocalypse Postponed. – BFI & Indiana University Press, 1994. – 260 p.
3. Bodriyar Zh. Simvolicheskiy obmen i smert. – M.: Dobrosvet, 2000. – 387 s.
4. Eco U. The Open Work. – Harvard University Press, 1989. – 280 p.
5. Chyiko V. L., Marusina O. S. Kritika germenevtychnogo pidhody yak metodologii humanitarnich nauk. Zb. nayk. hprac. – K.: «ІНТАС», 2011. – Vyp.54. – S.33–49.

Marusina O. S., lecturer, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), marusina@ukr.net

Noncognitiveness of constructive postmodernism

In the article «Noncognitiveness of constructive postmodernism» it is justified that the development of the theory of interpretation, which U. Eco used in the form of unlimited semiosis idea, appears as the final stage of the information perceived thinking subject. It is also an effective factor in the development of culture. Semiosis is a special procedure which refers to the process of interpretation or marking the process of generating value, a prerequisite for interpreting features of modern language understanding. The reason for this shows the fact that the value of a sign is able to speak about other sign, so signs do not always refer to the things of objective reality. There is an endless sequence of sending one sign to another.

Constructive postmodernism tries to overcome the modern world, but it rejects the very possibility of philosophy and creates the world revising traditional concepts of modernism. It is based on the idea that the real culture is always a counterculture, criticizing and transforming existing social, scientific and aesthetic paradigms.

Using modern views of the world, relating to reality by using projection and reflection, is inherent in world relations. Thus, the sign being a relative reflection of reality has indirect connection with its object. Gradually, this leads to a complex structure of display maps where the value of signs and their connections with real objects is suspended. Thus the direct primary reality can be only signs. On the one hand, it is recognized that signs are facts of cultural convention. On the other hand, language autonomy in relation to subject's reality leads to Eco's original semiotic concept. He believes that the definition of semiotics, as the logics of all sciences, eliminates its ability to carry out its primary functions – to criticize – and has a certain dependence on the ideological discourse, because there are some special rules for using symbols.

Using these ideas in philosophical studies, F. Jameson found that calling for social action to change a situation, a person needs to get into a cultural «mapping». Individual experience enters the borders that are impossible to imagine.

So constructive postmodernism limits human interaction with sign interpretations and denies individual cognitive action while establishing communication between the definition of properties' holder and the definition of properties.

Keywords: constructive postmodernism, semiosis, theory of interpretation.

Марусина Е. С., преподаватель, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), marusina@ukr.net

Некогнитивность конструктивного постмодернизма

«Некогнитивность конструктивного постмодернизма» обосновывается, что развитие теории интерпретации (Ч. С. Пирса), которую У. Эко использовал в виде идеи неограниченного семиозиса. С одной стороны, это выступает как конечный этап информации, которая воспринимается мышлением субъекта и обеспечивает формирование конкретных представлений. С другой стороны, становится действенным фактором развития культуры. Семиозис – процесс интерпретации знака или процесс порождения значения, создает предпосылки особого понимания и интерпретации современных особенностей исследования языка. Основанием для этого выступает тот факт, что значением знака способен выступать другой знак, то есть значение не отсылает к вещам объективной действительности. Происходит бесконечная последовательность соотношения одного знака к другому.

Конструктивный постмодернизм пытается преодолеть мировоззрение модерна, но он не исключает саму возможность мировоззрения, а конструирует взгляд на мир через ревизию предпосылок и традиционных понятий модерна. Он опирается на тезис, что настоящая культура – это всегда контркультура, то есть критика и преобразования существующей социальной, научной или эстетической парадигмы.

Используется модель лабиринта–скриптория, что является современной картиной мира, которая соотносится с реальностью с помощью проекции и является отражением присущих миру связей. Таким образом, знак, будучи относительным отражением реальности, имеет косвенное отношение со своим объектом. Постепенно это приводит к возникновению сложной структуры отражения отражений, в которой значением знака есть другие знаки, и какую-либо связь с реальными объектами прерывается. Таким образом, непосредственной первичной реальностью становятся исключительно знаки. Признание знака в качестве факта культурной конвенции, с одной стороны, а также самостоятельности и первичности языка по отношению к реальности и субъекта, с другой, приводят У. Эко к формированию оригинальной семіотической концепции. Он уверен в том, что определение семіотики как логики всех наук лишает ее возможности осуществить главную функцию – критическую, и ставит в некоторую зависимость от идеологического дискурса, поскольку правила употребления знаков имеют культурный (то есть независимый от индивида) способ существования и применения.

Использование указанных идей в философских исследованиях Ф. Джеймсона выявило, что призывая к социальному действию по изменению ситуации, человек попадает в культурное «картографирование». Индивидуальный опыт вписывается в отсутствующий горизонт, который оказывается невозможным представит. Это значит, что мы не можем представит логику функционирования отсутствующего в сознании целого, куда мы включены.

Ограничивая взаимодействие человека со знаком интерпретациями, конструктивный постмодернизм отрицает индивидуальные когнитивные действия по установлению связи между определенными носителями свойства и определенным свойством.

Ключевые слова: конструктивный постмодернизм, семиозис, теория интерпретации.

* * *